

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
" 1/2 " " " 60 "
" 1/4 " " " 90 "

ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
" 1/2 " " " 3 "
" 1/4 " " " " —

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSCRIȚIUNILE
se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă:
fiecare cm. costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.
—
ADRESA
„RĂVAȘUL”
CLUJ, — BLOZSUAR
6. JÓKAJUTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Cu 1 Iulie începe nou abonament
la

„Răvașul” Pe 1/4 de an costă 90 fil.
" 1/2 " " " 160 "
" 3/4 " " " 250 "

Cetitori, lășiți „Răvașul” câștigându-i fiecare
câte un nou abonat.

Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria!

PRIMEJDIE.

II.

Apostoli puși în slujba unor învățături a căror tâlc nici ei nu-l pricep și a unor nădejdi făgăduitoare de munți de aur și de boerie la roată, vin să ne momescă din ascunzătorile ei mintea și să ne sterpească din șerpăre golanii ce-i mai avem, ca ei să poată întinde cheuire domnească și să-și poată mâna traiul pe domnie și pe plac. În vârful unghii pun carnea vederoasă și momitoare a făgăduelilor fără șir și a dulceții la traiu. Și pescuții prostuți și nepricepători se prind așa de ușor și pe îndelete — de umplu bine oala pescarului jidan, și-i îngrașă, așa tihnit, ceafa și traiul.

De un răstimp încoace își face drumul și la noi în țară un soi de învățatură nouă, răsărită în pământul Neamțului, ce investimântă în vorbe în doi peri nădejdea înșelătoare a unor vremi mai bune, fără domni și slujitori, fără stăpânitori și supuși. Apele turburi ale acestei învățături turburătoare de suflete și de bune întocmeli au frânt de mult stăvilarele puse de cuminenția și străduințele unor oameni pricopsiți și cu bun rost la cap, și încep să buiască furtunatic și în cuprinsul țării noastre încărcate altcum din greu de lipsurile și neajunsurile celor ce o locuesc. Molipsala acestei învățături începe să ne prindă și pe noi. Năzuirile noastre fără frâu spre domnie și nădejdea mântuirii străine, sunt pat moale și călduț, sunt strat roditor pentru sămânța aruncată cu mână prisoselnică de ucenicii fățarnici și lăcomoși la sudoarea noastră a noarei învățături. Noii apostoli nu-s apostolii păcii și mântuirii de neamuri, săvârșite cu blândeța vorbii și păcînicia faptei, ci's apostolii — ucenici ai mamonului răsvrător. Nu li-e pe plac ceriul și nu li-e pe plac rânduiala și tocmeala cea de pe pământ. Le trebuie un Dzeu mai îngăduitor și mai darnic, care să ploaie mana binecuvântării sale tot într'una pe pământ, ca creaturile sale să fie scutite de truda agonisellii. — Ori mai bine nici un Dzeu. Intocmirea, ce stăpânește lumea de când s'a pomenit, încă nu li-e pe plac. Altă orânduire le trebuie, și altă întocmire de lucruri. — Și așa pe coarda asta stau noii apostoli prorocitori ai mântuirii oftate să răstoarne ceriul cu doririle lor și să sfarme pământul.

Dar Jidănașii perciunați, gadite viclene și afurisite, când vin printre noi

cu apostolia noarei învățături nu scot din proțapul mărfurilor de târguială numai marfă vederoasă, cu cari știu ei, că ne pot duce pe ghiață. — Ne dau numai coji pe cari le putem ronțai pe ușor. Ștergerea biruii, împărțirea pământului, înfrățirea în averi și în bunuri — e beutura cu care ne hăbăucesc capul. De ceriu nu se ating și nici pomană nu fac. Credința ni-o lasă în pace. Iși tem perciunii și cojocul. — Dar ian întrebați-i, ce cred ei și ce nădejdi au? Și-o să-i vedeți cum o să-și dosască mătâniile dela cingătoare și să-și pipăie perciunii de-i mai au. — Noaua învățatură, de care pomenesc, o cunosc unii dintre noi, mai ales cei ce țin strajă Ardealului în spre apus, căci partea aceea e mai aproape de cuibarul ogarilor din Budapesta, cuib de oameni fără rost la minte și fără căpătâiu. O chiamă *socialism*. Așa e, că i-ați auzit cel puțin de veste cu toții?

Și mare primejdie ne amenință neamul din partea asta. Incurile de popoare ce au trecut peste noi undă, nu ni-au secerat și dijmuit așa șirurile, cum o să ni-le dijmu. și la trup și la suflet, aceasta pacoste afurisită. Căci firi slabe și moi suntem.

Alt sfat nu pot glăsu, decât, că cei puși de asupra și cu puțință de a ne mântui să deștepte norodul de jos și cu vorba și cu îndemnul și să le limpezească drumul, pe care să apuce. Căci grele vremuri și prilejuri ale sorții ne așteaptă.

Pomenirea lui Stefan-cel-Mare.

Ziua morții lui Stefan-cel-Mare s'a serbat cu cufioșie creștinească în toate părțile româniei, mai ales în Bucovina și România. Și în cursul sărbării pare că a reinviat în Români ceva din spiritul Marelui Domn, căci o înviare a sufletelor se simte de pe acum, când încă nu cunoaștem toate amănuntele acestei sărbări nălțătoare de inimi.

Telegrama Papei dela Roma.

O însemnătate deosebită dă sărbării acesteia de evlavie creștinească faptul, că și părintele creștinătății, Patriarhul Romei celei vechi, Papa Piu al X. a luat parte sufletească la serbarea Românilor, celor așa de îndepărtați de leagănul lor, și le-a trimis din acest cucernic prilej binecuvântarea sa apostolică.

Intr'adevăr S. Sa Papa Piu al X. a trimis prințului român Vladimir Ghica, prin secretarul seu Cardinalul Merry del Val următoarea telegramă:

Sfântul Părinte ia parte la serbarea ce reaminteste pe marele Vostru erou național, pe care Papa Sixtus al IV. l'a numit Atletul lui Christos, și din toată inima împărtășește nobililor sei fii din România binecuvântarea sa apostolică dând espreșune dorințelor sale pentru fericirea lor și prosperarea glorioasei lor Patrii.

Cardinalul Merry del Val.

Telegrama aceasta, care noue ne-a umplut inima de bucurie, este înregistrată, deși cu o neînțeleasă rezervă, de toate ziarele românești; ea dovedește, că Roma cea creștină, — ori cât prin nenorocirea sorții suntem departe de ea, — este aproape de noi și înțelege inima noastră. Precum Stefan-cel-Mare, era cu pismă privit de Domnitorii creștini din jur, cari ar fi trebuit să-l ajutore cu toată puterea lor, și numai Papa dela

Roma îi trimitea câte un cuvânt de încurajare și câte o sumă de bani ca ajutor, astfel și azi, la sărbătoarea Românilor, dintre toate puterile străine din lume, numai Papa dela Roma a luat parte, cu sentiment părintesc și din toată inima. —

Da! Și noi va trebui să înțelegem odată toți, cea-ce de atâtea ori ni s'a arătat faptic, că Roma este — cum ne-a fost — mama noastră cea bună. Ea, vecinica, neschimbata, și sfânta cetate a creștinătății...

Viena și București.

Alături cu Papa au mai luat parte la serbarea Românilor M. Sa Imperatul Regele Francisc Iosif I., printr'o telegramă de răspuns, și — firește — Regele Carol al României, printr'o minunată cunună pusă pe mormântul eroului Voevod. Astfel Bucureștii, Viena și Roma, — s'au întâlnit la Putna, la mormântul »Atletului lui Christos«.

Serbarea în Bucovina.

În Bucovina s'a serbat cu deosebire în doue locuri pomenirea marelui Voevod, în Suceava, unde era pe vremuri scaunul de domnie alui Stefan, și la Putna, unde îi este mormântul.

Serbarea dela Suceava ținută în 2 Iulie a fost strălucită. S'a slujit un parastas și s'a făcut o procesiune la ruinele cetății lui Stefan, la care au luat parte ca la 3000 oameni. Mulțimea adunată acolo a fost mișcată până la lacrimi de o minunată vorbire ce a ținut, Eusebiu Popovici, profesor la liceul din Suceava.

Au fost de față mulți Domni din București, și studenți din toate părțile româniei.

Serbarea a fost și mai măreață la Putna. »Epoca«, un ziar din București, o descrie cu încântare. Mănăstirea lui Stefan, curtea și locurile din jur sunt îndesuite de lume. Frunțașii români, din Bucovina, Ardeal și România sunt laolaltă.

Steaguri românești, roșu-galben-venēt, și steaguri împărătești, negru-galben, fâlfăie unul lângă altul.

Parastasul l'a săvârșit Metropolitul Bucovinei, Dr. Vladimir Repta încunjurat de mulți preoți și călugări. Predică a ținut archimandritul Saghin. A vorbit apoi pe lung învățatul profesor Demetriu Onciu, despre faptele Marelui Stefan. Poporul bătea în palme de mișcat ce era la inimă.

Erau de față la serbare și următorii domni mari: Prințul Hohenlohe, guvernul Bucovinei, trimisul Maiestății Sale, marșalul Lupul, consulul României din Cernăuți, C. Cogălniceanu, trimisul regelui Carol, care a pus o minunată cunună de flori pe mormânt, baronul Hurmuzachi, Flondor, frunțași bucovineni. — Dintre frunțașii României erau de față: P. Poni, trimisul Academiei, St. Șendrea, Nicu Filipescu, Ionel Grădișteanu, Dr. C. Istrati, fosti ministri, apoi mulți deputați și studenți. — Nu lipsea, ca totdeauna George Cârțan, vestitul cioban dela Opra-Cârțișoara.

După serbarea religioasă a fost banchet. Metropolitul Repta a vorbit pentru Maiestatea Sa; s'a trimis și o telegramă de omaj la Viena, la care cancelaria de cabinet a răspuns îndată, și răspunsul cetit a produs mare bucurie. Eată răspunsul M. Sale:

»Eminenței Sale Metropolitului de Repta!

»Maiestatea Sa Imp. si Reg., cu o deosebită satisfacție a binevoit să iee cunoștință de espreșia neștrămutatei credințe ce i-s'a esprimit cu ocașia sărbării centenarului al patrulea dela moartea principelui Moldovei Stefan-cel-mare. Mai. Sa mulțumește Eminenței Voastre, cum si tuturor oaspeților adunați, pentru manifestația făcută si cu această ocașione«.

Au vorbit si prințul Hohenlohe, care răspunzând a spus, că cu bucurie a venit să iee parte la aceasta sărbătoare a Românilor. Prințul Hohenlohe a fost salutat apoi si din partea dlui Șendrea, vice-presidentul camerei române din București, în limba franceză. A vorbit în urmă profesorul de universitate Neumann, reprezentantul ministrului de culte dela Viena si dl Nicu Filipescu din București.

Pentru popor încă s'au întins multe mese.

In București.

Frumoasă serbare a fost în ziua cea mare și la București. După parastas, la care au luat parte principele Moștenitor Ferdinand și fiul său prințul Carol, s'a cetit, în genunchi o rugăciune pătrunzătoare anume alcătuită pentru acest prilej, pomenindu-se Stefan și toți boerii și căpitani vestiți în luptele purtate de el.

S'a făcut apoi pe strade o lungă procesiune istorică. Ostași îmbrăcați anume în haine ca pe vremea lui Stefan, înfătoșau boeri și căpitani de ai lui. Chiar și pe Stefan îl înfătoșau unul și pe Vlad Țepeș, Domnul Munteniei. Părea că au înviat eroii de acum 400 de ani și pornesc la răboiu nou, așa mergeau călare, pe stradele Bucureștilor. Priveliștea aceasta minunată a fost pătrunzătoare.

Serbarea la Academie.

Academia română, — reprezentanta culturii românești, — a serbat prin o ședință festivă pomenirea marelui erou.

Președintele I. Kalinderu, a rostit mai întâi o cuvântare înaltă și foarte frumoasă, plină de gândiri mărețe.

Eată o mică parte din această cuvântare:

»Patru sute de ani sunt chiar și în viața unui popor o lungă perioadă de timp. În cursul celor 18 secole, cari au trecut de când Marele Împărat, Traian a adus și a așezat pe acest pământ neamul nostru, s'au ținut lanț încheiat anii, chiar veacurile de luptă, de durere, de viață sbuciumată și încercată, ear clipele de reculegere, în care puteam să ne împlinim menirea și să privim cu încredere în viitor, au fost puține și scurte. Viața și domnia lui Stefan sunt una din cele neprețuite clipe, fără îndoială cea mai luminoasă și mai înălțătoare, căci nimeni n'a înțeles ca el chemarea neamului românesc și n'a știut de o potrivă cu densus să ne ducă spre realizarea ei.

»Aduși aici ca să ținem pacea română, ordinea și civilizațiunea antică, noi am trăit totdeauna în luptă cu turburătorii liniștei și cu asupritorii popoarelor și eroii nostri toți au fost nu numai naționali ci și apărători ai marilor bunuri ale neamului omenesc. Dar nici unul din acești viteji nu s'a ridicat la însemnătatea universală a lui Stefan, sfânt și bun pentru noi, mare pentru toți. Mare a fost și Mircea, care a pornit lupta contra cötropitorilor osmanlii și a purtat-o cu vrednicie. Mihaiu Viteazul, care a căzut continuând lupta aceasta, ne-a lăsat și el o moștenire de glorie. Stefan însă mai fericit, și poate și mai înțelept, apărându-și țara, neamul și legea, a fost un erou al creștinătății și al civilizațiunii, care atunci renăștea și ne-a arătat la toți drept aceea-ce suntem, împlinitori ai voinței lui Dumnezeu aici pe pământ...»

După-ce au mai vorbit dl D. Sfurda și dl Spiru Haret, ministrii, a luat cuvântul dl N. Iorga, vorbind despre însemnătatea faptului, că Stefan-cel-Mare a întemeiat în Ardeal o episcopie, ca și Mihaiu Viteazul, care peste 100 ani după Stefan a pus temelii Metropoliei dela Alba-Iulia.

Dl N. Iorga spune, că faptul acesta are o mare însemnătate, care întrece chiar o mare bi-

ruință, căci în totdeauna întemeierea unui mare așezământ glorifică în mod deosebit pe cel care l'a întemeiat. Înșiră numele și activitatea diferiților episcopi, cari s'au perindat în Ardeal. Arată cum Românii ardeleni și-au păstrat legea strămoșească cu toate înriuririle și presiunile străine asupra lor.

Continuând, dl N. Iorga spune, că pe lângă multe altele, cea mai puternică dovadă că metropolia din Ardeal a fost înființată de Mihaiu Viteazul este, că înainte de domnia lui nici nu exista măcar biserică înaintească pe acolo.

Incheind oratorul spune, că Episcopia și Metropolia din Ardeal sunt monumentele neperitoare cari fac ca mărețele fapte ale lui Mihaiu Viteazul și Stefan-cel-Mare să rămână neșterse în pomenirea întregii români din toate timpurile.

In alte părți.

În același fel serbătoresc s'a prăznuit pomenirea lui Stefan și în alte orașe ale României, cu deosebire în Iași, Braila, Ploiești, Constanța, ș. a. Numai aici la noi nu s'a vădit nici un semn de serbare. Știm, că și la noi s'au făcut rugăciuni, s'au slugit parastase, s'au rostit cuvântări și predici despre Stefan și viața lui cea plină de învățături; toate acestea însă s'au petrecut aproape în taină, pe nepregătite, și numai la îndemnul inimei, care e aceeași pretutindenea. Ear' foile noastre — afară de 1—2 — toate au scris articoli frumoși și plini de învățătură din acest prilej. În România s'au tipărit despre Stefan vre-o 20 de cărți, între cari cea mai bună e cea a dlui N. Iorga. Astfel pe lângă împlinirea datorinței de evlavie, avem folosul mare din aceasta serbătoare, că acum mulți vor cunoaște mai bine viața și faptele lui Stefan.

Și dacă pomenirea morții lui nu s'a serbat nici la 100, nici la 200, nici la 300 ani, dar s'a prăznuit acum la 400 ani, e semn vădit, că am înaintat spre înțelegerea rostului nostru în lume, și ni-se apropie deșteptarea...

Fie ca deșteptarea cea de mult dorită să-și facă roadele sale cele bune.

Crestături.

— Krüger. În 14 Iulie a. c. a murit bătrânul Pavel Krüger, în vîrstă de 79 ani, când viața e osteneală și durere. A murit departe de țara sa, subjugată înainte cu 3 ani, pe pământul liber al Elveției, în orașul Clarens. Vestea morții lui a cutierat întreg pământul, mișcând dureros inimile tuturor și deosebit a celor ce însătează după dreptate și libertate. Mai îngrabă însă a trecut vâile, munții și mările până în sudul Africii la bravul popor bur din Transvaal, al cărui conducător înțelept și viteaz a fost Krüger. Pe Buri i-a aruncat în mai mare jale moartea lui Krüger, că ei l'au iubit mult, fiind-că el le-a dorit mai mult fericirea și libertate și bunăstare. Poporul bur jălește și plânge pe eroul său și cu plânsul umple munții, vâile și mările, ce despart țara lui subjugată de cosciugul, ce cuprinde trupul rece al aceluia, care părinte le era tuturor, și despre care știau Buri, că de aceleași idealuri, de aceleași dorințe și suferințe a fost stăpănit ca și ei, pen-

tru-ce l'au și ales conducătorul lor și l'au urmat cu încredere și entuziasm.

Krüger s'a născut în 1825 în Colesberg din provincia Cap. În etate de 12 ani s'a mutat cu părinții săi în Natal, apoi în statul liber Oranje și în urmă s'a așezat în Transvaal. Nu s'a născut din părinți învățați, ci din părinți simpli, din țărani, a căror vite le-a păzit în tinerețe pe pustele și munții liberi ai țării lui. El însuși n'a fost om învățat și poporul l'a pus în fruntea lui pentru curajul, țaria de voință și înțelepciunea naturală, cu cari a fost înzestrat. În 1880 a fost sufletul mișcării și a luptei purtate cu Englesii, ce a rodit neatarnarea țării sale, pentru-ce Buri recunoscători în 1883, 1889, 1893 și 1899 l'au ales de presidentul Republicii lor. Ca president și-a dat toată nisuița, ca se conserve și lărgească libertățile țării sale, ce se cultive poporul, edificând școli și să-i deschidă izvoare noave de venit, construind linii ferate și deschizend băile bogate de aur din munții țării sale.

Anglia nesăturată a privit cu ochii răi desvoltarea Burilor și deosebit băile de aur și atâta s'a acățat de ei, până ce i-a silit să prindă arma. Și au prins arma, deși știau, că Anglia e mai puternică de zeci de ori ca ei. Și Buri sub conducerea lui Krüger, ani de a rëndul au secerat biruințe peste biruințe asupra Englesilor. Pe urmă, scăzând numărul luptătorilor și pustiindu-li-se copii și femeile de arma dușmană și de foame au trebuit să capituleze.

Krüger, fiindu-i lovită arma ucizătoare din o mână, a ținut în cealaltă *biblia* unica lui știință, — arma, ce l'a făcut erou și care l'a mângaiat în nefericire, făcându-l se creadă, că țara lui iar va fi liberă, ce n'a ajuns se vadă cu ochii trupești, dar va vedea cu ochii sufletului său, că de multe multe ori s'a rugat în pace și în războiu, acasă și pe plaiurile înstrăinării: »Cătră tine, Doamne, am ridicat sufletul meu, Dumnezeu meu întru tine am nădăjduit; se nu mă rușinez în veac. Nici se ridă de mine dușmanii mei; pentru-că toți cei ce te așteaptă pe tine nu se vor rușina«. — Mormântul lui va fi lumina poporului bur, care îl va lumina și va încălzi inima lui cu nădejdele unui viitor mai fericit, ce-și va face loc și va ieși la suprafață prin grăsimia bolnăvicioasă a poporului engles, a cărui mărire nu poate fi statornică pe lângă lucsul și alte păcate, de care e străpănit.

Odihnească în pace viteazul credincios!

— **Reforma învățământului popular.** Proiectul nou de lege a dlui ministru Berzeviczy e discutat și acum cu temere din partea naționalităților și cu dor de a fi lege din partea gazetelor magiare. Toate foile naționalităților constată marea primejdie, ce o cuprinde noul proiect, care nu va aduce nici un bine, ci prostie și noave sarcini pe umerii susținătorilor de școale, pentru-ce s'au făcut propuneri, ca, trecend proiectul în lege, se nu mai susținem nici o școală, ca cel puțin se scăpăm de sarcini și se nu ajutăm maghiarisarea pe punga noastră. —

— Deputații români, sași și sërbi, cari sunt în partidul guvernamental — se vorbește — că vor ținea o consfătuire, în care se se holărească ținuta lor-față cu noul proiect și se ceară dela

FOIȚA RĂVAȘULUI

Fără părinți.

Era încă în iarna anului 1902. Pretinului meu celui mai bun i-se frânse piciorul. Ca student sărac și încă între străini, nu-l grija nimeni. Ajunsesse în spital. Îl cercetam aproape în fiecare zi.

Pe când eram încă mic îmi era frică de spital. Auzisem, că doctorii acolo taie în carne vie, că pe acei ce nu vreau să se lase, le pune ceva la nas, îi adoarme și numai după aceea le taie rana, piciorul sau chiar mâna, îmi era groază când auziam de spital.

Când mă apropiam de spital inima îmi începea să bată mai tare. Trupul începea să-mi tremure. Simțiam o frică oare-care. Și cum nu, când trebuia să intru într-o casă unde se aud numai plânsete și suspine, unde sunt numai lacrimi și eară lacrimi.

Când intram în odaie era liniște, tăcere... Să întempla, că câte odată aflam pe pretinul meu durmind. Îl așteptam până să trezia. Din când în când mai auzeam câte un oftat lung și înădușit, apoi iară urma tăcere adâncă, tristă, tăcere de mormânt...

În odaia nr. 7 unde se afla pretinul meu mai erau 5 bolnavi. Într-o săptămână le știam istoria la toți. Unul avea o rană la picior de 2 ani de zile. Fusese foc la ei în sat... Alergase să stângă. Îi căzuse cine știe cum o grindă aprinsă pe picior. I-să făcuse o rană mică. Nici n'a luat-o în samă. Cu timpul a început să-l doară. A făcut

tot ce-i spuneau babele din sat. Câte burueni a folosit, numai Dumnezeu mai știe și toate înzădar. Rana i-să făcea tot mai mare. De trei luni acum e în spital, lăsând acasă trei copii și o mamă năcăjită. Ceva îi este mai bine.

Unul avea o umflătură la spate, pe altul îl dorea o mână.

De-a stânga pretinului meu se afla patul unui bolnav cu durere de pept (oftică). Era slab de tot. Abia mai putea vorbi. Doctorii încă își luaseră speranța de al mai scăpa. La vizite îl întrebau, că ce pofteste. Toate i-le făceau pe plac. Îi dădeau vin, carne de pui, tot ce el dorea, dar ce folos, căci nici mâncă nu putea de slab. Să usca pe zi ce merge.

Îi știam istoria lui. Mi-o spusese de atâtea ori.

»Sunt copil din flori« — Incepe el și spunea, spunea înainte istoria sa. — Mama mea o fată săracă. Era harnică și frumoasă. Pe atunci era fecior Simionu lui Andreiu din S... Fecior frumos și de gazdă. Să iubeau împreună. El îi promise mamei, că o va lua de nevastă, îi promise ceriul și pământul. Îi crezuse.

În curând Simion devenise rece. Luase chiar pe alta de nevastă. Mama se căia, dar... era prea târziu. Ar fi vrut să intre în pământ, dar înzădar, căci eu mă născusem.

Mama a început să slăbească. O lovise o tuse sacă. La urmă scuipa sânge. Eram cam de patru ani, dacă îmi aduc bine aminte, așa într-o toamnă când frunzele uscate mânate de vânt cădeau de pe pomi, mama — Dzeu să-o ierte — m'a lăsat singur.

Murise.

Popa din sat un om cu milă și cu frica lui Dumnezeu mă luase la densus. Când eram de 7—8 ani eram deja cu traista în gât pe câmpuri după o turmuliță de oi. Toată ziua eram numai singur. Culegeam flori, mă jucam cu mieii, începeam să cânt din fluer... Când se întâmpla să vie un povoiu sau furtună mare, făceam din băț și dintr'un lemn mai scurt o cruce. O împlântam în pământ, cădeam în genunchi și mă rugam...

Dela părintele nost învățasem a scrie și ceti. Dumineca și în sărbători cetiam apostolul. Și am patimele Domnului. Aproape în fiecare sară ne spunea părintele de puterea și minunile lui Dumnezeu.

Cu băieții de o samă cu mine nu prea trăiam bine. Când mă vedeau, mă arătau cu degetul și-mi ziceau: copil din flori! Mă rușinam, ieșeam la câmp cu oile, cădeam în genunchi și plângeam. Mă rugam lui Dumnezeu, căci e bun și mare... Ceream ajutor, și iertare pentru... mama mea.

Dar vremea trece — continua el — și de odată mă trezesc fecior mare. Ce să-i faci! Dela mama mea moștenisem două lucruri: iubirea adevărată și morbul ăsta, care mă uscă și mă nimicește pe zi ce merge.

Aici se opri puțin. În odaie din nou era liniște. După o mică pauză continua mai departe.

Iubirea adevărată mă făcuse să sufer mult. Iubeam și eram iubit de Ileana lui Simionu lui Andrei. Iubiam fata fostului meu tată. Frați buni aproape. Fericiti nu puteam fi, căci nu puteam fi unul al altuia...

Apoi — continua el după ce a tușit una, care l-a făcut să scuipe sânge — uite dle asta, vezi boala asta mă apropie încet, dar sigur spre

Moldovanu Bani

ministru schimbarea paragrafilor, cari vatamă drepturile naționalităților garantate în legi pozitive. Dacă ministrul nu le va împlini cererea, vor părăsi partidul guvernamental. — Bine ar fi, ca cel puțin în ceasul ultim se țină acei Domni samă de dorințele și nevoile poporului, care i-a trimis în dietă să-i apere drepturile nu să tacă și să voteze. —

— Nedreptatea, ce-o cuprinde noul proiect al învățământului popular, o ved nu numai popoarele nemagiare din Ungaria, ci și străinii. Se pricepe, că Magiarii în compătimitatea și iubirea, ce ni-o arată străinii și în condamnarea politicii lor ved agitare și nu indignarea vrednică, ce o simte ori cine față de acela, care desconsideră și drepturile firii. Agitare au văzut gazetele lor și în declarațiunile făcute de un înalt funcționar din ministerul de esterne rusec, care a zis: „Magiari-sarea tuturor școalelor din Ungaria nu e alta de cât tăgăduirea dreptului de existență pentru naționalitățile din Ungaria, ce nu este numai o încercare temerară și nedreaptă, ci o încercare neexecutabilă. Limba magiară poate se fie limbă oficială, dar n'are dreptul să-și facă intrare în biserica și școala naționalităților nemagiare. La judecătoria, la administrație, în ministerii, în armată fie maghiar chiar și tușitul: dar în sat, în oraș unde nu locuiesc unguri, n'are limba maghiară nici o îndreptățire. Maghiarilor le place a se provoca la politica noastră rusească. Bine fac, dar se nu uite, că la noi Armeanul, Guzul, Chinezul, folosește limba sa proprie în școală, biserică și comunicația zilnică, ba și la judecătoria și în fața auctorităților administrative se folosește de limba sa națională, fiind-că nici prin minte nu ne trece se rusificăm pe nimeni“.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

SPRE BUCOVINA

Ducend în inimi cântec și nchinare
Călătoresc în sfânt convoiu pioșii,
În drum i-adastă codrii vechi, pletoșii,
Doinind minuni din vremuri legendare.

Trecutu-i plin de-avânt, de-apusuri roșii...
El stoarce stropi din suflatești isvoare,
Să picure adânc-cuvântătoare
Pe locuri unde-au stăruit strămoșii...

Suceava 'n zări s'a luminat de-odată...
Învăluți în slava ei curată,
Ei merg cântând, cu frunțile senine.

Tăceți adânc! Pășiiți ca'n sfinte altare!
Să nu-L treziți din visuri seculare,
Să-și vadă sfântul cuib pe mâni străine...

P. Cerna.

— **Episcopii nostri**, Dr. Dem. Radu de la Oradea-mare, si Dr. Vas. Hossu de la Lugoj, petrec zilele acestea de vară, împreună la Stăna de Vale, un loc frumos în mijlocul codrului de brad din munții Bihorului.

— **Pedeapsa membrilor clubului român din Bistrița**. Cum am fost amintit, căpitanul

groapă... Acuma eată-mă aici. Tiner dar tare aproape de sfârșit... Aș fi putut muri de mult..., ba chiar și acuma. Cât e de ușor să mori, dar credința nu mă lasă...

Nu-l înțelegem. Rugându-l, să-mi esplice enigma aceasta, mi-a răspuns: lasă, o vei afla...!

E toamnă.

Frunzele arborilor îngălbinite le aruncă vântul încoace și încolo. Natura se desbracă de vestimentul de serbătoare. Tot devine trist și posomorît. Soarele mai privește odată spre pământ, apoi se ascunde după un nor cenușiu. În curând o ploaie frumoasă liniștită să lasă pe pământ.

Afară ploauă. Ploauă încet... Neavând de lucru merg la pretinul meu, care din zi în zi se făcea mai bine. La poarta spitalului întâlnesc un cortej simplu, negru. În frunte mergea încet un băiețel, ducend o cruce. Urmează popa și în fine cortejul. În urma mortului nu era nimeni...

Ridicaui aproape inconștient pălăria, făcui o cruce și șoptii încet: Doamne iartă-l!...

Ce rău e să n'ai pe nimeni!

În urmă aflasem, că vecinul pretinului meu murise cu două zile mai înainte și că sub perina lui aflaseră un revolver încărcat...

Acum pricepeam cuvintele, pe cari nu voia să le esplice. »Lasă, vei afla« îmi zicea el și acuma am aflat.

Credința a biruit ispita manifestată prin suferințe și nu l-a lăsat, să-și curme firul vieții cu mâna sa proprie.

E toamnă. Afară ploauă, ploauă mereu...

P. Tra.

orașului Bistrița a desființat clubul român de acolo și a pornit cercetare împotriva lor. Cercetarea s'a isprăvit iute și membrii clubului pe motivul, că au luat parte la o societate, care n'ar fi fost înființată conform legilor, au fost pedepsiți, Dnii: Gerasim Domide, Gavril Tripon, V. Pahone, D. Ciuta, D. Longin, C. Deac, I. Doglog și P. Grapini cu câte 200 cor. amendă, iar Dl Dr. Victor Onișor, cu 400 cor.

— **Au murit:** Ionescu Gion, fost profesor și scriitor însemnat în România. Moartea crudă și neașteptată l'a răpit în 12 l. c. în București, pricinuid mari daune și însemnat gol pe terenul învățământului. În mormântarea s'a făcut în 14 l. c. Familia a dăruit toate cărțile rămase orașului Pitești, unde s'a născut regretatul scriitor în 1857, spre a înființa acolo o bibliotecă publică.

— Aurel P. Barcianu, fost editor și proprietar al revistei »Bunul Econom« și membru la mai multe societăți culturale și economice române, a repausat în 14 l. c. în Sibiu în etate de 42 ani. Odihnească în pace!

— **Recursul de nulitate a Dlui V. E. Moldovan** a fost respins de cătră Curie. Astfel Dl Moldovan va trebui se suferă noauă pedeapsă, tot așa mare ca cea de întâiu: de 4 luni și 1000 coroane. Nădăduim, că tribunalul din Cluj, contragend pedepele, va scărița mult noaua pedeapsă a Dlui Moldovan.

— **În Murș-Uioara** o petrecere de vară se va aranja la 7 August n. 1904 în pavilionul de vară a »Hotelului erarial«. Inceputul la 7 1/2 oare sara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil., de familie până la 3 membrii 4 cor. Venitul curat este destinat pentru școala gr.-cat. din Ciunga.

— **Convocare.** P. T. domni și membri ai »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și toți iubitorii de cultura poporului român sunt prin aceasta invitați a participa la adunarea generală a despărțământului Sătmar-Ugocia, ce se va ținea la 7 August st. n. 1904 la 10 oare a. m. în Pomi (Remete-Mezö) Comit. Sătmar. Moftinul-Mic, 20 Iul. 1904. George Șuta, director, Dr. Vasile Lucaciu, secretar.

— **Senatul bisericesc gr.-cat. din Pomi** va aranja la 7 August a. c. Concert și Bal cu ocașunea adunării generale a despărțământului XXXIII. al »Asociațiunii«.

— **Prin Cluj** au trecut în săptămâna aceasta dl Teodor Bulcu, vicerectorul internatului Pavelian din Beius, — care a cercetat între altele colegiul unitar din loc — și Dr. Al. Fodor, medic din Alba-Iulia.

— **Representanții Comunității de avere grănițarească din Bănat** în 16 l. c. au ales president pe primarul Caranșeșului *Constantin Burdea*. Deee Dumnezeu, ca noul president se conducă lucrările comunității spre binele poporului românesc și după intențiunile bune a acelora, cari au câștigat și lăsat însemnata avere!

— **Reuniunea femeilor române gr.-cat. din Zlatna** invită la Concertul împreunat cu dans, ce se va ținea în favorul Reuniunii sub conducerea dlui învățător Ilie Mihaiu, cu concursul corului »Țăranilor români« din Alba-Iulia (Maieri), Marti la 2 August 1904 (în ziua de Sfântul Ilie) în pavilionul ospătăriei opidane din Zlatna. Petrecerea populară se va ținea dela 2—7 1/2 oare p. m. în »Coasta oprită«, ear la cas de timp nefavorabil tot în Pavilion — participanții avend a solvi câte 50 fil. în cât nu vor avea bilete pentru concert. În paușă se va juca »Călușerul« și »Bătuta«.

— **În gimnasiul de stat din Sibiu** au fost în anul trecut 622 studenți, între cari Români 292. Limba română s'a propus în 6 oare pe săptămână, dar numai 122 studenți au făcut examen din limba maicei lor. Ceilalți 170 nu-și iubesc oare limba lor, ori profesorii îi învață să și-o desprețuiască? Nu știm.

— **Școlile comunale din Cluj și statul.** Orașul Cluj are numai 2. școli comunale și una civilă de băieți. Școlile comunale cu prima Septembrie a. c. vor fi școli de stat. Statul a luat adecă îndatorirea, că va ridica și susține mai multe școli în Cluj între altele, sub condițiunea, ca orașul să-i deee școlile, ce le are. Era vorba, că Ministrul în anul acesta va edifica două școli, ce înse nu se va întempla, mulțămindu-se pentru anul acesta cu aceea, că va aplica mai mulți învățători la școlile, cari în Septembrie vor trece în proprietatea și conducerea imediată a statului.

— **Seceta.** Din toate părțile țării vin știri despre secetă mare și căldură ucizătoare. În jurul Pestei căldura a fost prin 16—17 l. c. așa de grozavă, încât s'au aprins clăi de grâu pe hotar. De seceta cea mare sufer oamenii și sufer animalele. Grăul, ce se seceră acum, nici pe jumătate nu dă recolta așteptată. Holdele au fost rari. În multe părți pline de tăciune și cu grăunțul nedesvoltat. Cucuruzele sunt slabe. Fân e de tot puțin. În multe părți oamenii au fost constrinși să pășuneze fânețele cu vitele, fiind pășunatele arse de marea secetă și căldură. În multe locuri

au secat isvoarele. — Ministrul de agricultură Talian Béla, avend în vedere seceta cea mare și lipsa de pășune, a scris comisiunilor silvice comitatense, că dacă proprietarii pădurilor, ce stau sub administrația statului, vor cere a li-se îngădui pășunatul prin pădurile oprite, să se ceară părerea pădurarilor și, dacă aceștia ar fi pentru îngăduire, numai decât să se deee. Lasă ministrul, ca locurile preliminate pentru anul acesta spre a se împăduri, să se pască și împădurirea să se facă numai în anul viitor. Unde s'a împădurit, lasă să se taie iarba cu secerea pentru nutreț. Îngăduie, ca proprietarii să facă frunziș și în pădurile administrate de stat, dacă se poate spera, că în doi ani pădurea se va putea încheia. Tot după ordinațiunea ministrului proprietarilor li-se poate îngădui, să pășuneze în toate părțile pădurii, unde vitele nu mai pot face pagube în arbori și în locurile unde împădurirea n'a isbutit. —

Mare miserie ne așteaptă pe toți și deosebit pe bieții țărani, cari ved, cum li-se nimicesc toate nădejile. Pedeapsa lui D-zeu pentru reușitățile noastre, dela cari nu ne abatem nici acum, când le simțim urmările nefericite!

— **Cluj-Mănăsturel** s'a unit înainte cu 10 ani cu Clujul. Din aceasta unire are două foloase(?): s'au înmulțit crișmele în număr considerabil și a căpătat lampe la strade. Înainte de unire erau în Cluj-Mănăsturel vre-o 3 crișme acum sunt 29, unde țărani își prădează averea și câștigul zilnic. Scopul lampelor se pare, că este numai ca se arete drumul spre câmp acelorora, cari, cugetându-se numai la ziua de azi, își vënd locurile din ulițele de frunte și se așează pe hotar. E curios, că pe când în vechiul Cluj-Mănăsturel sunt atâtea crișme, pe atunci în altă parte a orașului, unde locuiesc țărani unguri (Ostezenii) crișmele sunt tare rari. — Cruțare, cruțare, frați Mănăstureni, dacă voiiți să rămâneți în locurile, ce vi-le-au câștigat părinții ca jobagi!

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

Au apărut:

— **Ediția a doua** din »Cartea Durerii« de Episcopul Bougaud, tradusă de Iac. A. Nicolescu, tipărită frumos în noua tipografie românească, »Carmen« din Cluj. Cartea aceasta plină de mângăieri, recomandată cu căldură și de P. Ven. Consistor din Blaj, se estinde pe 232 pag. și costă, broșurată 1 cor. 50 fil.; ear legată foarte frumos în pânză: 2 cor. 50 fil. Se poate căpeta și la administrația Răvașului (Jokai-u. 6.)

— **Anuarul XL** al gimnasiului gr.-or. român din Brașov. pe anul școl. 1903—4, publicat de Virgil Onițiu, director. — Este o icoană fidelă a lucrării vii de un an a profesorilor și scolarilor. Afară de obicinuitele date — în cari se vede mai ales partea învățăcelilor — »Anuarul« are și o parte științifică literară, — partea profesorilor — cari se vede, că afară de slujba ceasurilor obligate se ocupă cu deadinsul și cu literatura, cea-ce și este mai ales a profesorilor chemare. Partea aceasta face mai 1/3 din întreg anuarul și cuprinde »Problema școlii moderne« de Nic. Sulica; Discurs festiv, rostit de Virgil Onițiu, la încheierea anului 1902/3; Aparatul de proiecțiune (skioptikon) în serviciul școlii de Aurel Ciortea; 1893—1903, amintiri iubilare, de Axente Banciu. —

Din cronica gimnasiului însemnăm călătoria ce au făcut la Rusale 77 elevi și 20 profesori la Constanța, București, Sinaia, în România, călătorie întră adevăr frumoasă, care ar trebui să o facă odată fiecare Român cult. Din cruțările cheltuelilor de drum făcute pe urma ospitalității cu care au fost primiți, în suma de 700 cor. s'a hotărit a să înființa o fanfară (bandă musicală) a scolarilor. Numărul elevilor din gimnasiu a fost 315.

— **Raport** despre institutele de învățământ gr.-cat. din Blaj pe an. șc. 1903/4. »Raportul« din Blaj e mai așa de mare în volum, ca și »Anuarul« de la Brașov, dar nu e așa interesant. Partea literară, a profesorilor, lipsește cu totul. În întreg »Raportul« ne mirăm că nu se face nici pomenire de iubileul acestui cel mai vechiu gimnasiu al nostru. Peste tot de acest iubileu se amintește numai într'un loc, în treacăt, anume ni-se spune că masa studenților, pentru care s'au adunat preste 15 mii coroane, se va deschide în anul școl. 1904/5 »deodată cu sărbările iubilare de 150 ani a școalelor din Blaj«. Bună impresiune face raportul despre societatea de lectură a tinerimei, în sinul căreia s'a simțit și momentul iubileului de 150 ani — Apoi raportul despre internat.

La gimnasiul din Blaj au funcționat altfel — afară de directorul — 17 profesori ordinari, 4 pentru studii extraordinare și 2 catich. de alte confesiuni. Studenți înscriși au fost 518, examinați la sfârșitul anului 481. Între acestia gr.-cat. 403, gr.-or. 89; din părinți țărani 227.

Agentura generală

din Cluj a băncii de asigurare

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Marameș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

Asigurări populare fără cerțare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormentării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619'84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162'98 fil. Suma asigurarilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurarilor pe viață e de K. 10'2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cerțuale din comunele mai mari.

La administrația „Răvașului“ se află:

„Visuri trecute“ de Al. Ciura.
Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

„Căntece“ de Emil Sabo.
Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de

— săpun fin de toaletă, —

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, viorele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă spedează casa centrală de mărfuri Scheffer D. Sándor Budapest VIII, Bezerédi-utza 3. szám. (36) 14—24

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual Avere proprie
Cor.: 32,000.000 Cor.: 260,000.000

Dividende solvite Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000 Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.)

47—

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

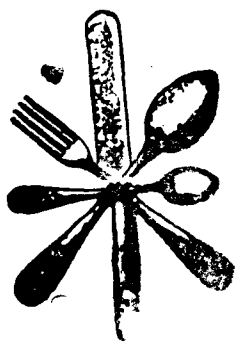
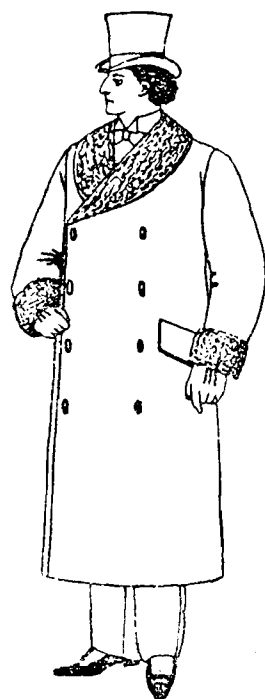
Căputuri economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copil.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

20 (26—)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabuloase de ieftine trimit din magazinul meu prea încărcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuțe » » » » »
12 cuțite de desert » » » » »

6 furcuțe de desert de argint mexican
1 lingură mare de supă » »
1 lingură mare de lapte » »
2 feșnice elegante de salon » »

După ori-ce comandă

bine până la 12½ chlgr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau răspundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

3 fl. 40 cr. cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștiință.

4 fl. 50 cr. cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestmânt bărbătesc elegant, în coloare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de săpun fin de toaletă, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, viorele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă spedează:

16—21 Casa centrală de mărfuri

DENKER JÓZSEF

Budapesta, Hernád u. 54

La autor în Blaj și la Administrația „Răvașului“ se află următoarele cărți:

1. »Predici populare pe toate Duminecile« de Gavril Pop, canonic (2 tomuri à 1 coroață tomul) 2 cor. — fil.
2. »Predici populare pe sărbători« de Gavril Pop, canonic (1 tom) à 1 cor. — fil.
3. »Predici populare ocazionale« de G. Pop, (1 tom) à 1 cor. — fil.
4. »Istoria revelațiunii divine a testamentului nou« de Gavril Pop (4 broșuri à 50 fil. broșura) 2 cor. — fil.
5. »Tomis a Kempis« trad. din limba latină de G. Pop (1 fascicol) à cor. — 80 fil.
6. »Dicționar mitologic din mitologia greacă și latină« de Gavril Pop (fascicolul 1, 2 și 3 à 40 fileri fascicolul, iar al 4-lea fascicol à 20 fil.) 1 cor. 40 fil.
7. »Datinile Romanilor la înmormentări« de G. Pop, (1 fascicol) cor. — 20 fil.
8. »Cicero despre bătrânețe« (de senectute de Andr. Liviu, edată de Gavril Pop (1 fasc.) 1 cor. — fil.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colorii în baie și cuptorul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandază provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % biserică române celei nouă din Cluj! — 44 (12—)

Cine suferă de Epilepsie și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârțuiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 14—52.

Tipografia „Carmen“

în Cluj

esecută tot felul de lucrări tipografice prompt și cu prețurile cele mai moderate!

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32).

La Administrația »Răvașului«

(Cluj, Jókai-utca 6.)

se mai află de vânzare următoarele cărți:

1. „Castelul din carpați“ de Jules Verne, trad. în românește de V. Onișor, ed. Dr. E. Dăianu. Cu mulțime de chipuri. Prețul 1 cor. 60 fil.
2. „Mama Sfântului Augustin“ de Episcopul Em. Bougaut, trad. de Salba, ed. Dr. E. Dăianu. Frumos legată în pânză 4 cor. Broșurată 3 cor.
3. „Suplex Libellus Valachorum“. Latinește și românește, trad. de Dr. E. Dăianu. Prețul 1 cor.

Din „Cărțile Săteanului Român“

au apărut:

- Nr. 1. „Schite din popor“ de George Stoica, prețul 10 fil.
- Nr. 2. „Pecatele noastre“, de Petru Suci, prețul 15 fileri.

— La o familie română în Cluj se primesc doi băieți sau două fetițe în cuartir și vipt pe lângă condițiuni favorabile. Informațiuni se dă la tipografia „Carmen“ (Str. Ferencz-József-út 58).